

پیرو ضمیمه نارسایی در تحمیل برجام

۱

امیرفیض- حقوقدان

هم امروز که چندروزی از اظهارات سخنگوی کاخ سفید دائربراینکه: <دسترسی ایران به سیستم مالی آمریکا بخشی از توافق هسته ای با ایران نبوده و آمریکا چنین اقدامی راقابل بررسی نمیداند> که در تحریر ۱۹/۴/۲۰۱۶ مطرح شد گذشته، آقای ظریف وزیرخارجه جمهوری اسلامی اظهاراتی در رابطه با سیستم مالی آمریکا کرده است که توجه به آن، مناسبت لازمی با تحریرات مربوط به برجام و از جمله تحریر ضمیمه نارسایی در تحمیل برجام رادارد.

آقای ظریف گفته است:

آقای ظریف در مصاحبه با نیویورک تایمز گزارشهایی دائر براینکه جمهوری اسلامی بعنوان بخشی از توافق هسته ای برجام خواسته است به نظام بانکی آمریکا دسترسی داشته باشد تکذیب کرده (۱) و گفته است جمهوری اسلامی صرفاً انتظار دارد مقامات آمریکائی در زمینه اطمینان بخشیدن به سایر کشورهای جهان درباره امکان انجام معاملات با ایران بدون مواجهه با مجازات از سوی آمریکا فعالانه تر عمل کنند (۲)

وزیرخارجه جمهوری اسلامی به نیویورک تایمز گفته است: <ما هرگز نخواسته ایم به نظام مالی شما دسترسی داشته باشیم آنچه که خواسته ایم این بوده که توافق هسته ای اجرا شود وی افزوده است که این توافق از ایالات متحده میخواهد به نهاد های مالی اروپائی امکان دهد در معامله با ایران آسودگی خیال داشته باشند (۳)

توجه به سابقه

در تحریر (ضمیمه نارسایی در تحمیل برجام ۲۰۱۶/۴/۱۹) ^۲ به ادعا و اظهارات کاخ سفید پاسخ گفته شده بخشی از آن پاسخ که میتواند مسبوق به سابقه شود به اینجا آورده میشود که ممکن است بهتر سبب استتصال تحریر مورد اشاره و این تحریر گردد.

درست است که دربرجام حق استفاده ایران از سیستم اقتصادی و مالی آمریکا قید نشده ولی تعهد آمریکا به تعلیق و یا برداشتن تحریم ها تعهدی است کلی و بهر عمل و یا اقدامی که برای برداشتن تحریم ها لازم باشد تسری خواهد یافت. برداشتن تحریم ها و یا تعلیق آنها ممکن است علاوه بردسترسی ایران به سیستم مالی و بانکی آمریکا به مسائل و موارد دیگری که اکنون قابل پیش بینی نیست نیاز داشته باشد، نمیتوان گفت که چون موارد مزبور دربرجام نیست، پس استفاده از آنها برای رفع تحریم ها هم ممکن نیست.

نقطه نظر مشترک

با ملاحظه اظهار نظر آقای ظریف و نظریه حقوقی تحریر (ضمیمه نارسایی در تحمیل برجام) یک اشتراک و هماهنگی مفهومی و موضوعی دیده میشود؛ مقصود از اشتراک هماهنگی مفهومی آنجاست که همانطور که در نظریه حقوقی الزام دسترسی ایران به سیستم مالی آمریکا لحاظ نگرده و تعهد آمریکا بر برداشتن و یا تعلیق تحریمها کلی است که همه موانع آنرا دربرمیگیرد همین نظریه اساس اظهارات آقای ظریف نیز قرار گرفته است منتها با همراه شدن ضعفهایی که درخواست جمهوری اسلامی را تا حدودی ذلیل میسازد.

موارد سخیف در اظهارات ظریف

← (۱) - تکذیب- چگونه وزیر خارجه جمهوری اسلامی میتواند نسبت به مورد استفاده از سیستم مالی آمریکا که بوسیله معاون وزارت خارجه و حقوقدان و معاون تیم مذاکره کننده تیم هسته ای ایران که برجام به امضای او رسیده و مطلب مزبور شاخص مذاکرات رئیس بانک مرکزی و وزیر خزانه داری آمریکا بوده یکباره آنرا تکذیب کنند، آنهم تحت عبارت «ماهرگز نخواستیم ایم به سیستم مالی آمریکا دسترسی داشته باشیم».

این قبیل تکذیب ها بدون فراهم ساختن مقدمات تکذیب که باید از سوی اعلام کننده یعنی آقای عراقچی فراهم شود نشان از عدم هماهنگی حتی در یک موضوع واحد و روشن است که معاون وزیر و رئیس بانک مرکزی یک مطلبی را اساس گفتگو قرار بدهند و دو یا سه روز بعد وزیر همان وزارتخانه بزند توی دهان آنها.

تالی فاسد این کارهای ناپخته این خواهد بود که اظهارات مسئولین جمهوری اسلامی در رابطه با مسائل سیاست خارجی اظهارات شکمی و نظری تعبیر شود.

← (۲) - انتظار بزل اطمینان- آقای ظریف ضمن تکذیب استفاده از سیستم مالی آمریکا، از آمریکا انتظاراتی را اعلام کرده که با توجه به روابط دشمنی بین آمریکا و جمهوری اسلامی که حتی برخلاف سیره کار سیاسی در گزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی به مجلس اسلامی با عبارت زیر آمده است:

«در طول مذاکرات و پس از آن تیم مذاکره کننده لحظه ای تردید نکرده که در فضای خصومت آمیز در حال مذاکره است و هیچگاه بطرف مقابل اعتمادی نکرده و نخواهد کرد».

بسیار سبک و حیرت آور است که ظریف تشخیص نداده و یا بی اهمیت دانسته که نمیشود از کسی که به او اعتمادی نیست و حالت خصمانه بینا بین برقرار است درخواست هائی آنهم نامعقول و زیاده از مصرف کرد. انتظار از دوست آری ولی انتظار از دشمن بی سابقه است.

یکی از موارد درخواست ظریف از آمریکای دشمن این است که به سایر کشورهای جهان درباره امکان معاملات با ایران و رهائی از مجازات اطمینان هائی بدهد که فعلاً عمل کنند.

چقدر این درخواست کوتاه فکرانه است، از دوست هم نمیشود چنین درخواستی کرد که ضامن صحت معاملات ایران با سایر کشورهای جهان بشود و بدون اینکه مورد، تحقق یافته باشد، پیشاپیش حکم رهائی از مجازات و خسارات را بدهد، تاچه رسد از آمریکا که دشمنی جمهوری آمریکا و آمریکا در مجلس اسلامی هم ثبت و هراقدام خلاف آن نیازی به تصویب مصوبه مجلس است (ندانمکاری از این بیشتر نمیشود).

مورد دیگر از درخواست های ظریف از آمریکا ایجاد آسودگی خیال برای کشورهای طرف معامله است.

چگونه ممکن است آمریکائی که دشمن جمهوری اسلامی شناخته شده (بنابراعلام جمهوری اسلامی) بتواند به کشورهای طرف معامله با ایران آسودگی خیال بدهد؟ چقدر این درخواست فکاهی و خنده دار است بقول شادروان شمس الدین وکیلی مرغ پخته هم میخندد. خود آمریکا از جمهوری اسلامی آسودگی خیال ندارد و برعکس، چه توقعی است که آمریکا به کشورهای جهان آسودگی خیال بدهد و آنها هم باور کنند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی تمامی کشورهای غیرمسلمان طرف معامله را تهدید به جنگ و خونریزی کرده است مگر اینکه قبول اسلام کنند، در اینصورت با وجود نص قانونی مزبور، توصیه آمریکا آنهم آمریکائی که خود از جانات ایران پریشان حال است، آیا مسخره نیست! هم امروز آقای اوپاما در ریاض گفت: «با وجود توافق هسته ای آمریکا همچنان نگران رفتار ایرانیم»، آدم نگران و پریشان احوال چگونه ممکن است رفع نگرانی از کشور دیگری بنماید.

درخواستهای خاله زنکانه

درخواستهای ظریف از آمریکا بقرار ذکر شده تعارفات خاله زنکانه است که در روابط حقوقی بین کشورها کوچکترین جایگاهی از تاثیر ندارد. در روابط حقوقی بین کشورها فقط قرارداد و سند و اصول حقوق بین الملل است نه تعارفات مرگ من و جان تو و امثال آنها. در قراردادهای بین کشورها هزاران هزار چشم و گوش قانونی و عقل ناظر است و محدوده نظارت و بینائی و تشخیص آنها فقط قرارداد و ضوابط آن و اسناد متاثر از آنهاست.

تالی فاسد اظهارات ظریف

آنچه در اظهارات ظریف بار حقوقی و قابل توجه است، همان عبارت «آنچه ما خواسته ایم این بوده که توافق هسته ای اجراشود» بقیه هرچه گفته لاطنالات و مخرب حق اساسی ایران درخواستاری جریان برداشتن تحریم ها از طرف آمریکا که در تعهد آن کشور هم هست (مقصود تحریم های شورای امنیت است) خواهد شد.

از نظر حقوقی درخواست های ظریف تحت عنوان انتظار داریم، اطمینان دادن آمریکا به کشورهای طرف معامله با ایران و رفع نگرانی کشورها از معامله با ایران سبب لوث تعهد آمریکا به روان ساختن حرکت قطع تحریم ها خواهد شد. چراکه این قبیل درخواست های خارج از قرارداد خاصه درخواستهایی که ضابطه اجرائی ندارد، پیشنهاد آن ها از طرف متعهد له (جمهوری اسلامی) جایگزین تعهد اصلی آمریکا در روان

ساختن رفع تحریمها میگردد و درحقیقت تبدیل تعهد متعهد بنابر درخواست متعهد له (جمهوری اسلامی انجام میگردد و اینجاست که پای تزلزل تعهد کلی آمریکا نسبت به روان ساختن رفع تحریمها خود نما میگردد.

&&&

آقای ایر سخنگوی پارسی زبان وزارت امورخارجه آمریکا در روز ۲۲ آوریل ۲۰۱۶ ادعای برخی مقامات ایران مبنی بر کارشکنی آمریکا در معاملات ارزی ایران را رد کرد و گفت ایالات متحده از دسترسی ایران به داراییهای خود که پس از اجرای برجام آزاد شده، جلوگیری نکرده و نخواهد کرد: "معلوم است که برای تداوم برجام، توافق باید برای همه طرفها ارزش داشته باشد و به درد ایران بخورد".

آلن ایر در تشریح مزایای اجرای توافق هسته‌ای برای ایران به دو برابر شدن فروش نفت و امضای قراردادهای بین‌المللی و دسترسی به سوئیت تنها در عرض سه ماه اشاره کرد.

سخنگوی پارسی زبان وزارت خارجه آمریکا تاکید کرد: "ما مانع تجارت قانونی با ایران و معاملات مجاز تحت برجام نیستیم و از آن حمایت می‌کنیم".

آقای ایر همچنین با اشاره به سخنان اخیر جان کری، وزیر خارجه آمریکا در برآورد میزان داراییهای ایران در خارج از کشور گفت: «آقای کری سعی کرد سوتفاهمها را برطرف کند. تخمین‌های مختلفی وجود دارد و ارزیابی ما این است که ایران ۵۵ میلیارد دلار خارج از کشور دارد که با اجرای برجام آزاد شده است. ایران در عرض سه ماه گذشته به سه میلیارد دلار از این مبلغ دسترسی داشته که منطقی است. کسی انتظار ندارد ایران تمام پول را به سرعت مصرف کند. این خم رنگریزی نیست".

اینرا میگویند سر دعوا نرخ تعیین کردن... بالاخره معلوم نیست دارایی های بلوکه شده ایران ۱۸۰ میلیارد، ۱۵۰ میلیارد، یا ۸۰ میلیارد یا ۵۵ میلیارد است؟؟ میلیارد (بیلیون) سخن از یک یا ده یا ده هزار دلار قابل گذشت نیست.

ح-ک